

EXPRESS CODZIENNY

Za Redakcją i Wydawnictwo: Stefan Kiedrzyński, Kielce ul. Sienkiewicza 32

10 GR.

Środa 15 września 1937 r.

Zajścia raclawickie

przedmiotem rozprawy sąd. — 60 chłopów na ławie oskarżonych

W poniedziałek, dn. 13 września r. b. przed kieleckim Sądem Okręgowym na sesji wyjazdowej w Miechowie rozpoczęła się proces o zajścia raclawickie.

Oskarżeni w liczbie 60 odpowiadają o to, że dnia 18 kwietnia b. r. w Raclawicach — Janowiczkach, powiatu miechowskiego, brali udział w zbiegowisku publicznym, liczącym około 5.000 osób, które wspólnymi siłami dopuściło się przemocy i groźby względem funkcjonariuszy policyjnych skonsygnowanych w obu wymienionych miejscowościach — przez strzelanie do nich z rewolwerów i karabinów, oraz obrzucanie ich kamieniami, bitymi kolkami, kijami, łaskami i narzędziami żelaznymi, przez otaczanie ich i uniemożliwienie im swobody ruchów, przez groźbę rozbrojenia i pobiciem.

Omawianych czynów oskarżeni dopuścili się w tym celu, by zmusić funkcjonariuszów P. P. do zaniechania nałożonych im prawnych czynności.

Zjazdu raclawickiego w g. aktu oskarżenia zakazano z obawy, że mógłby spowodować zagrożenie bezpieczeństwa i spokoju publicznego, gdyż w tym czasie Komunistyczna Partia Polski rozwinęła wśród robotników i włościan całej Polski, a szczególnie w okolicach Tarnowa i Rzeszowa bardzo silną agitację za udziałem w zjeździe, starając się, aby pod pozorem uczczenia zwycięstwa Kościuszki zorganizowano szereg masowych wystąpień i manifestacji o charakterze i celach wyłącznie politycznych.

O zakazie urzędzenia zjazdu został zawiadomiony zarząd Stronnictwa Ludowego w Kielcach oraz właściwe zarządy powiatowe Str. Ludowego, znajdujące się na terenie woj. kieleckiego.

Z aktu oskarżenia wynika dalej, że dzięki agitacji elementów skrajnie lewicowych, grupy chłopów, mimo zakazu, zaczęły przekradać się nocą do Raclawic.

W godzinach rannych w dn. 18 kwietnia ruch ten znacznie się spotęgował. Po godz. 10-ej zebrało się przy kościele w Raclawicach przeszło 1000 ludzi, a w sąsiednich Janowiczkach na wzgórzu, na którym wznosi się kopiec Kościuszki około 300 ludzi.

Oddział policji wezwał zgromadzonych do rozejścia się.

Tłum przyjął wezwanie wrogimi okrzykami. Wtedy oddział policji przystąpił do rozpraszania tłumu przy pomocy pałek gumowych. Zepchnięty z kopca tłum usunął się na stoki

wzgórza, przybierając groźną postawę.

Gdy powtórzone trzykrotnie wezwanie do rozejścia się nie poskutkowało, policja rzuciła przed nacierającą i otaczającą ją tłum 22 granatów łzawiących. Rzucenie granatów nie osiągnęło jednak skutków z powodu złych warunków atmosferycznych.

Jednocześnie wśród wrzawy i nawoływania chłopów zorganizowali wiec, podczas którego przemawiało kilku mówców. Omawiano sprawy ordynacji wyborczej, obozu odosobnienia, amnestii dla więźniów brzeskich, rozwiązania Sejmu i Senatu itp. Wznoszono przy tym okrzyki na cześć rewolucji.

W międzyczasie w Raclawicach tłum liczący ok. 1000 osób usiłował przedrzeć się przez kordon policji przy posterunku P. P. w Raclawicach, pragnąc dostać się na wzgórze z kopcami. Usiłowania te zostały odparte.

Na wzgórzu zgromadziło się w tym czasie ok. 5000 ludzi. Policja trzykrotnie wezwała zebranych do rozejścia się, a po

tym przystąpiła do rozpraszania tłumu, rozpędzając go przy pomocy pałek gumowych.

Ponieważ wezwanie do rozejścia się nie poskutkowało i tłum w dalszym ciągu nacierał na policję, policja dała salwę ostrzegawczą w górę.

Na chwilę przed salwą i w czasie salwy posypały się na policję strzały rewolwerowe od osobników, ukrytych za piętami i węglem kościoła.

Przed godz. 9-tą wprowadzono na salę oskarżonych w liczbie 60, z których 29 odpowiada z aresztu.

Punktualnie o godz. 9.30 na salę wchodzi trybunał, któremu przewodniczy wiceprezes Sądu Okręgowego w Kielcach S. Wysocki, wotują sędziowie Wędrychowski i Chmielowski, jako zapasowy zasiada S. Lęch. Akt oskarżenia popierają prok. Bogdanowicz i Lejman.

Oskarżonych broni kilkunastu adwokatów. Na razie przybyło 7 obrońców, a mianowicie z Warszawy Ujazdowski, Opiński i Szczerbiński, z Krakowa Grodzicki, Miarczyński i Wasutowski oraz ze Skarżys-

ka Łazarczyk.

Po ustaleniu personaliów oskarżonych, jeden z sędziów odczytuje obszerny akt oskarżenia, zawierający 80 stron pisma maszynowego. Odczytanie zabiera sądowi ponad 4 godziny czasu.

Oskarżeni, to przeważnie członkowie Stronnictwa Ludowego, młodzi chłopcy w wieku od 21 do 30 lat, pracujący na roli jako robotnicy rolni lub na ojcowiznie. Kilku zaledwie jest starszych, zamożnych gospodarzy, posiadających kilku-morgowe, a nawet kilkunastomorgowe dobrze zaprowadzone gospodarstwa.

Tylko jeden z oskarżonych, a mianowicie Andrzej Wachowicz, jest z zawodu felczerem, posiadającym 7 klas gimnazjalnych. Pozostali oskarżeni są zupełnie bez wykształcenia lub posiadają zaledwie kilka klas szkoły powszechnej.

Większość oskarżonych jest karana za nielegalne posiadanie broni, mianowicie Władysław Bielawski i Franciszek Bielawski.

Z kolei sąd przystępuje do przesłuchania oskarżonych.

Na rozprawę powołano 232 świadków, z czego ze strony oskarżenia 80, a reszta odwodowych.

Skarga chińska w Genewie i prośba o pomoc Ligi Narodów

GENEWA. — Rząd chiński nadesłał do sekretariatu Ligi Narodów apel, domagając się zastosowania paktu Ligi Narodów oraz uczynienia koniecznych kroków ze względu na sytuację na Dalekim Wschodzie. Przewodniczący delegacji chińskiej Wellington Koo w piśmie wręczonym sekretarzowi generalnemu Ligi Narodów m. in. pisze:

„Z rozkazu mego rządu, mam zaszczyt prosić o przyjęcie do wiadomości, że Japonia dokonała najazdu na Chiny, prowadząc inwazję przy pomocy swych armii, marynarki i lotnic

stwa. Jest to akt agresji przeciwko integralności terytorialnej i niezależności politycznej Chin.

Sytuacja, jaka powstała z powodu agresji japońskiej podlega również art. 11 paktu. Rząd chiński uważa, iż powinien być również zastosowany art. 17.”

Apel rządu chińskiego jest zaopatrzonej w dokładny opis i analizę zatargu, przy czym sformułowano pod adresem wojsk japońskich szereg zarzutów atakowania ludności cywilnej, ni szczenia instytucji kulturalnych, zakładów naukowych itd.

Wojska chińskie cofają się na nowe stanowiska obronne

NANKIN. — Chińska kwatery główna donosi, że oddziały, operujące w okolicy Szanghaju we wtorek rano bez strat wycofały się na nowe stanowiska obronne.

Oddziały japońskie posuwały

się naprzód z wielką ostrożnością. Nowe stanowiska chińskie odległe są od poprzednich o mniej więcej 5 klm., tworząc niemal prostą linię pomiędzy dworcem Północnym Szanghaju a Lotien.

Nowe linie chińskie, według oświadczenia kwatery głównej, pozwolą na bardziej skoordynowaną akcję oddziałów poszczególnych odcinków i znajdują się poza zasięgiem japońskiej artylerii okrętowej.

Nowe stanowiska obronne zostały doskonale umocnione, a poprzednie zaś po niemal 5-tygodniowym bombardowaniu japońskim były zupełnie zdemolowane.

Zgon sen. Wystoucha

We wtorek zmarł we Lwowie zasłużony działacz niepodległościowy b. senator Rzeczypospolitej, Bolesław Wystouch.

Wiś cięstroncowy dodatek filmowy

Proces o zajścia w Przytyku ponownie przed Sądem Apelacyjnym

We wtorek rozpoczęła się ponowna rozprawa odwoławcza o zajścia w Przytyku na skutek uchylecia przez Sąd Najwyższy wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie.

Rozprawa dotyczy 3-ch oskarżonych Żydów i pięciu Polaków. W imieniu 11 powodów cywilnych występuje 2 adwokatów, oskarżonych zaś broni 11 adwokatów.

Na wstępie sąd odrzucił wniosek obrońcy głównego oskarżonego Leski o wyłączenie sprawy

wy tegoż na podstawie opinii biegłych, dowodzących, że s. p. Wiśniak nie padł od kuli, pochodzącej z broni Leski.

Po zreferowaniu sprawy zabrał głos prokurator, domagając się dla Leski kary 8 lat więzienia, a dla pozostałych oskarżonych kar zgodnych z kodeksem.

Następnie przemawiali przed stawiciele powodów cywilnych, prosząc o zasądzenie powództwa oraz obrońcy.

Manewry pomorskie zakończone Piechota nadal królową broni

Przebieg ostatniego dnia pomorskich ćwiczeń międzywojennych był następujący:

„Niebiescy” po otrzymaniu znacznych posiłków przeszli w godzinach rannych do ogólnego natarcia, skupiając poważne siły na swoim prawym skrzydle. Natarcie to spotkało się z uderzeniem „czerwonych”, prowadzonym w ogólnym kierunku na Kcyń.

Sygnal zakończenia ćwiczeń przerwał zaciętą boję w rejonie na południe od Kcyń.

Działania w ciągu nocy z dnia 12 na 13.9. i w dniu 13.9. utrudniał bezustanny ulewny deszcz.

Godną podkreślenia jest postawa wojska, które mimo bardzo dużego wysiłku, niewygód i ciężkich warunków atmosferycznych wykazało odporność, zapał i hart ducha.

Oddziały łączności, wyposażone bogato w różnorodny nowoczesny sprzęt, mimo bardzo ciężkich warunków, potrafiły pracować ofiarnie i wywiązać się ze swych zadań.

Na szczególne wyróżnienie zasługuje piechota.

Okazało się, iż piechota, ożywiona duchem zaczepnym, wsparta należycie artylerią i środkami przeciwpancernymi, potrafiła nie tylko nader skutecznie przeciwstawić się groźnej broni pancerno-motorowej, lecz występować przeciwko niej zaczepnie.

Stara prawda, że piechota jest królową bitwy, znalazła jeszcze raz swoje potwierdzenie w przebiegu ćwiczeń

Kalendarz dnia

SRODA.

15
Wrzesień

Suche dni. (M. B. Bolesnej 7 Bolesci N. P. M.), Nikodem. Słowiański: Budzi-gniewa. Słońca wsch.: 5,9, zach. 17,52.

HISTORIA PODAJE:

1339. Krzyżacy po raz drugi skazani na zwrot Pomorza Polsce.
1655. Król szwedzki Karol Gustaw pod Krakowem — Jan Kazimierz na Śląsku.
1697. Koronacja króla Augusta II.
1700. Pożar Wawelu po inwazji szwedzkiej.
1862. Zmarł poeta Wład. Syrokomla.
1915. Wymarsz Legionów Czeremosz na.

PRZYŚLOWIA.

„Pogoda na św. Nikodema Cztery niedzieli deszczu nie ma”.

KTO NIE WIE, ZE:

Obszar wód morskich Polski obliczono na 1.380 km. kwadr.

HUMOR WIELKICH LUDZI:

Po zmianie gabinetu. Pan d'Orgenson w godzinie po otrzymaniu dymisji ze stanowiska ministra, napisał do p. Jeannelle, głównego zarządcy pałacu:

„Mój drogi Jeannelle, jeśli pan mnie jeszcze sobie przypomina, to proszę...”

.....

Tłumaczenie snów

P. Jadzia nr. 13. Pozna Pani miłego bruneta, który się w Pani zakocha. Będzie to młodzieniec posiadający wiele zalet. Znajomy Pani ma jakąś bliźszą znajomą. Sen wróży zamożność w przyszłości i podróż. List Pani skierowałem do działu „W cztery oczy”.

Justyna z Brzóz. Tadek myśli o Pani. Możliwe, że zechce do Pani powrócić, ale proszę mu odmówić, bo z Bronkiem będzie Pani lepiej. Cześć Panią, dobra przyszłość.

Wujaszek P. Proszę unikać alkoholu.

Dovan Kojka. Sen P. Aliny wróży podróż daleką w przyszłości, rozmowę z cudzoziemcem i powodzenie u mężczyzny. List jakiś nadejdzie. Kwiatków jeszcze nie otrzymałem, ale serdecznie dziękuję.

P. Bola. Rozmowa z cudzoziemcem czeka Panią. Przysięż wydatki Marzenie nie zści się (przepowiednia ta nie ma związku z narzeczoną). Duża radość będzie.

Zgon prezydenta Tomasza Masaryka

Cała Czechosłowacja okryta żalobą

PRAGA. Wczoraj o godzinie 3.29 zmarł na zamku w Lana był prezydent Republiki Czechosłowackiej Tomasz Masaryk.

Przy łożu zmarłego prezydenta do ostatniej chwili znajdowali się wszyscy członkowie rodziny, prezydent Benes z małżonką oraz premier Hodža.

Radiostacja praska rozpoczęła swą emisję żalobną już o godz. 6 rano.

W kilka chwil po ukazaniu się wiadomości o śmierci b. prezydenta Masaryka, na domach Pragi wywieszono żalobne flagi.

Zgon prezydenta został podany do wiadomości o godz. 4.40 w biuletynie lekarskim, w którym podano, że b. prezydent Masaryk stracił przytomność o godz. 3.27, a działalność serca ustała o godz. 3.29.

ŻYCIE I DZIEŁO PREZ. MASARYKA

Tomasz Masaryk urodził się w r. 1850 w słowackim miasteczku Hodo-

linie, jako syn cesarskiego woźnicy.

W młodym wieku, jako terminator ślusarski w Wiedniu, postanowił się kształcić i, mając lat 15, udał się do czeskiego Brna, gdzie wstąpił do 2-ej klasy lokalnego niemieckiego gimnazjum. Skończywszy je, wstąpił na wszechinną wiedeńską, studiując zarówno filologię klasyczną, jak orientalistykę, a nawet anatomię.

Tu, w Wiedniu, po raz pierwszy wystąpił na widowni szerszej działalności publicznej, jako przewodniczący czeskiego koła akademickiego w Wiedniu.

W marcu 1879 r. mianowany został docentem filozofii na uniwersytecie wiedeńskim. W 3 lata potem, przeniesiony do Pragi czeskiej, jako profesor nadzwyczajny wydziału filozoficznego, rozpoczął najbardziej intensywny okres swej działalności naukowej.

Jako czynny członek partii młodoczeskiej, wybrany został w r. 1891 posłem, w 6 lat potem w r. 1897 kandydatem przez swych przeciwników, złożył mandat i nie kandydował już więcej. Mimo zawziętej kampanii swoich przeciwników, uzyskał nominację na zwyczajnego profesora uniwersytetu praskiego.

Polityk i uczonej w jednej osobie,

wydał prof. Masaryk w tym okresie swe dzieła, jak „Kwestia czeska”, „Nasz obecny kryzys”, „Kwestia socjalna” i szereg innych.

W r. 1911 ponownie wybrany został posłem do parlamentu wiedeńskiego. Pracował w kraju i poza nim, wykładal w Ameryce.

Przełom dziejowy, jakim była wielka wojna, wpłynął decydująco na działalność Tomasza Masaryka. Wychojąc z założenia, że mocarstwa centralne przegrają, Masaryk, jako rzecznik niepodległości czeskiej, udał się na zachód europejski, gdzie rozpoczął ożywioną działalność polityczną i publicystyczną.

W grudniu 1924 r., gdy austriackie władze wojskowe wydały rozkaz aresztowania go w wypadku, gdyby przekroczył granicę austriacką, prezydent Masaryk udał się przez Rzym do Szwajcarii, gdzie na dłuższy czas osiadł w Genewie. Stąd, jako z bazy operacyjnej, którą następnie przeniósł do Paryża, działał na rzecz niepodległości swej ojczyzny w „Czeskim Komitecie akcji za granicą”.

Pod koniec r. 1915, po szeregu prelekcji w londyńskim Kings College rozwinął na rzecz Czechosłowacji ożywioną działalność w Anglii.

W maju 1917 r. udał się do Rosji.

Pod jego wpływem powstała dywizja czeska. Jako niezłomowany szermierz swego narodu, udał się prezydent Masaryk w podróż do Rumunii, z Petersburga znowu do Moskwy, by wrzeszcząc przez Syberię udać się do Ameryki.

W Pitsburgu stanęła znana czesko-słowacka ułoga, na mocy której narody czeski i słowacki w prawach pełnej równości zmierzać miały ku przyszlemu wspólnemu bytowaniu w ramach państwa czesko-słowackiego.

Zwycięstwo koalicji i umiejętna dyplomatyczna gra prezydenta Masaryka dały w wyniku powołanie do życia Republiki, której zmarły wielki patriota był największym szermierzem i twórcą.

Gdy 21 grudnia 1918 r. przybył do Pragi, rodacy jego powitali go jako prezydenta, któremu konstytucyjnie przyznano prawo dożywotniej prezydentury.

Ze względu na podeszły swój wiek, prezydent Masaryk przed rokiem zrezygnował z wysokiego piastowanego przez siebie urzędu, by resztę dni swoich spędzić w zaciszu domowym.

Naród czeski w osobie Jego traci wielkiego męża stanu i wielkiego patriotę, a zarazem twórcę Republiki.

Ponura przeszłość zbrodniarza

Wydalono go z trzech szkół — Krwawy zamach na nauczyciela — Zamordowanie szofera — Okrutny mąż

Sledztwo prowadzone przeciw Wrońskiemu, mordercy posterunkowego poznańskiego śp. Pińczaka dobiega już końca.

Jak ustalono Wroński ma bardzo burzliwą i bogatą przeszłość kryminalną. Mając 12 lat, porzucił dom rodzicielski i ruszył z oddziałem wojskowym na front bolszewicki. Ojciec Wrońskiego, inżynier, zajmujący wyż-

sze stanowisko w jednej z fabryk łódzkich nadaremnie szukał syna.

Chłopiec przetrwał się z jednego oddziału do drugiego i nie sposób było go odnaleźć. Przy tym przebywał w towarzystwie żołnierzy o najgorszej reputacji, co też prawdopodobnie rozwinęło w nim złe popędy i wpłynęło na dalszy bieg życia.

Po skończonej wojnie Wroński wrócił do domu i przez pewien czas chodził do gimnazjum. W żadnej szkole nie mógł się jednak długo utrzymać. W ciągu krótkiego czasu wydalono go aż z trzech szkół i wszędzie z tego samego powodu: za złe zachowanie się i wywoływanie bójek z kolegami, kończących się ciężkim pobiciem kolegów,

a raz nawet strzelaniną.

Gdy go wydalono po raz ostatni ze szkoły, chciał zemścić się na nauczycielu, który wystąpił z tym wnioskiem i postanowił go zgładzić. Zamach jednak się nie udał. Zdenerwowany tym Wroński udał się do kolegi, a gdy nie zastał go w domu, rzucił się na jego matkę i zadał jej kilka ciosów nożem. Sprawa ta została zatuszowana przez rodziców.

W parę lat później Wroński zabił pod Milanówkiem szofera taksówki i zrabował mu 10 złotych. Za ten czyn przestępczy Wroński nie został skazany na karę więzienia. Uznano go bowiem za człowieka anormalnego i umieszczono w zakładzie dla umysłowo chorych w Tworkach. Po 5 latach opuścił zakład i

pojechał do Opalenicy, gdzie pracował w cukrowni. Następnie przeniósł się do Poznania i tam pracował w „Przewodniku Katolickim” i w firmie Hartwig. Na żadnej z tych posad nie utrzymał się jednak długo. Zewsząd usuwano go, ponieważ zachowywał się arogancko. Będąc bez pracy, Wroński ożenił się, zmuszał żonę do ciężkiej pracy i zabierał jej pieniądze, przepijając je z kobietami lekkich obyczajów.

Po zabiciu posterunkowego Wroński udał się do Opalenicy i ukrył się u swej byłej gospodyni, Chojatskiej. Gdy ta dowiedziała się z gazet o morderstwie udała się na policję i wydała zabójcę.

Niesłychana prowokacja antypolska

8 podchmielonych Niemców wywołało niebawomy skandal

Restauracja Marcina Moronia w Siemianowicach była terenem niesłychanej prowokacji antypolskiej.

W restauracji zabawiało się 8 podchmielonych Niemców, a przy sąsiednim stoliku siedziało kilku Polaków. Niemcy śpiewali chóralnie różne pieśni niemieckie, co wywołało uwagi oburzonych Polaków. Uwagi te zdawały się jeszcze bardziej podniecić rozochoczone Niemców, bo nie tylko, że nie umilkli, ale zaczęli intonować hymn hitlerowski „Morst Wessel Lied”. Wów czas wyczerpała się cierpliwość Polaków, którzy zażądali aby

Niemcy przestali śpiewać.

Niemcy nie zadośćuczynili temu żądaniu, a tylko na dany przez jednego z nich znak przy akompaniamencie hymnu hitlerowskiego porwali za kufle od piwa i kije bilardowe i rzucili się na Polaków. Personal restauracji nie mogąc zlikwidować zajścia zaalarmował policję, która położyła kres bójce i aresztowała wojowniczych Niemców.

Polaków poważniejsze rany odnieśli komendant Pol. Czerw. Krzyża oddział Siemianowice, Aleksander Morawiec, oraz Jan Żurek. Kilku innych Polaków odniosło lżejsze porażenia.

Zatrzymanych Niemców przekazano do dyspozycji władz sądownych, a rannych Polaków odano pod opiekę lekarską.

Kelner — oszustem matrymonialnym

występował w roli lekarza i konkurenta

Przed sądem karnym w Stanisławowie stanął Tadeusz Lasko z pochodzenia łodzianin, oskarżony o oszustwa matrymonialne.

Lasko podając się za lekarza, drogą ogłoszenia matrymonialnego w gazecie nawiązał kontakt z panną B. W marcu bież. roku Lasko przyjechał do Stanisławowa i oświadczył się pannie B. Chcąc zjednać sobie i przyszłą teściową, Lasko przedłożył jej zezwolenie Izby Lekarskiej na wykonywanie praktyki. Pani B. uważając go za prawdziwego lekarza, wręczyła mu 800 zł. na urządzenie gabinetu lekarskiego.

Po podjęciu pieniędzy Lasko znikł i wszelki ślad po nim za-

ginał. Pani B. zawiadomiła o tym oszustwie policję, która zaczęła energicznie poszukiwania i po kilku miesiącach ujęła Laskę w podmiejskim lotnisku, w Olesiewie. Również i tam Lasko zamierzał się zareczyć i otrzymał 250 zł. na „urządzenie gabinetu lekarskiego”.

Wszczęte dochodzenie wykazało, że Lasko jest z zawodu kelnerem. W ubiegłym zaś roku pracował w charakterze bietera w kinie. Ponadto stwierdzono, że jest od kilku lat żonaty i był 8 razy karany za oszustwa matrymonialne.

W wyniku przeprowadzonej rozprawy Laskę skazano na dwa lata więzienia i pozbawiono praw obywatelskich na 3 lata.

Straszny bilans katastrofy kolejowej

WIELUN. W katastrofie pod Wielunem, o której donosiliśmy w wczorajszym numerze, zginął obok maszynisty Gondulskiego również i urzędnik pocztowy Antoniewicz, znajdujący się w brankardzie, 5 zaś osób z obsługi zostało ciężko rannych. 31 wagonów kolejowych jest całkowicie rozbitych.

Przybyła na miejsce wypadku komisja bada szczegóły i przyczyny katastrofy.

Na małej wokandzie...

Zachęcający szyld
czyli: „Dziura, ale nie w niebie”

(A. E.) — Us! — szepnął pan Abram Mamesglik, dotykając ręką siedzenia. — Dziura. Nie miała się gdzie zrobić, tylko w takim miejscu i na ulicy.

Naraz wzrok pana Mamesglika padł na szyld, który natchnął go nową energią do życia.

Napis na szyldzie głosił bowiem:

„Salomon Odrobinka krawiec.

Tu się zreperuje stare dziury wychodzą jak nowe”.

— Panie krawiec kochany, spadłeś mi pan jak z nieba! — zawołał pan Mamesglik, wchodząc do pracowni. — Akuratnie wypadek mnie spotykał. Dziura w spodniach mi się zrobiła. Rozumiesz pan niebezpieczeństwo?

— Dziura w spodniach nie jest niebezpieczeństwo. Niebezpieczeństwo, to jest dziura w niebie. Zdejmuj pan spodnie. Zrobisz panu łatę, to będzie brylant, nie łatę.

Po kwadransie łatę była gotowa. Ale gdy pan Mamesglik spojrział na nią, zrobiło mu się niedobrze. Jęknął więc:

— Us, szlag mnie trafia na sam widok. Ratujcie mnie, bo się mi zdaje, że wyzionę. To się nazywa łatę, jak brylant? To się nazywa: stare dziury wychodzą jak nowe?...

Nie wiadomo, kto miał odrobinkę za dużo temperamentu: pan Odrobinka, czy pan Mamesglik. Doszło bowiem do rekończynów, skutkiem których pan Mamesglik stanął przed Sądem Grodzkim, jako oskarżony o pobicie.

— Proszę szanownego pana wysokiego sądu! — tłumaczył się na rozprawie. — Gdyby moje przodki Mamesgliki spojrzali na tę łatę, to by się przewrócili w grobie.

Pokrzywdzony pan Odrobinka wzruszył ramionami.

— Przypuszczajmy, że nawet. To co? Mogłem byłem panu zrobić jeszcze jedną łatę, to by pańskie przodki przewrócili się z powrotem na poprzednie pozycje.

Sąd skazał pana Mamesglika na 3 dni aresztu.

Przebieg od **BOLU GŁOWY**
DLA DOROSŁYCH ZE ZN. FABR.
KOWALSKINA
stosuje się również
PRZY PRZEZIĘBIENIU,
GRYPIE i KATARZE

Wesoły kącik

Trudno nie pić

Przyjechał pan Bucek, radny miasta Ryczywołu, do Warszawy, do doktora. Zle się bowiem czuł, wątroba go bolała.

Doktor opukał go, zbadał do kładnie i pyta:

— Czy pan pije?

— Pije.

— No, to pan musi skończyć z pićm. Nie wolno. Jedyna rada na pańską chorobę.

Pan Bucek zasępił się.

— Trudno—pomyślał. — Nie wolno, to nie wolno. Doktor wie co mówi.

I przestał pić.

Nie pił godzinę, dwie, trzy, ale pod wieczór zaczęło mu się nudzić.

— Trzeba się rozerwać—zdecydował. — Pójdę na dancing. Popatrzeć tylko. Pić nie będę. I poszedł.

Na dancingu podchodzi do pana Bucka kelner i pyta:

— Pan szanowny co każe? Koniaczek czy winko?

— Daj pan zsiadłe mleko.

Kelner spojrział na gościa, jak na wariata.

— Mleka nie ma. U nas tylko wina i likiery.

— A jak komu doktor zabronił?

— To do szpitala idzie, a nie na dancing... Więc co podać?

— Wodę sodową z sokiem.

Kelner obrzucił gościa pogardliwym spojrzeniem i po chwili pan Bucek słyszał, jak opowiadał drugiemu kelnerowi.

— Stolik zajął, lachudra prowincjonalna, żeby się wody napić! Dziadowskie nasienie!

Pan Bucek westchnął ciężko. Boli go, że go tak nie szanują, ale zdusił w sobie ból. Trudno! Grunt zdrowie!

Rozejrzał się po sali i żeby się trochę pocieszyć uśmiechnął się do przechodzącej tancerki. I mrugnął wesoło.

Przysiadła się.

— Napijemy się czegoś?—po wiada.

Pan Bucek spojrział na nią za łóżnie.

— Chciałbym, ale nie wolno. Doktor mi zabronił.

— Nie wierz pan doktorom. Specjalnie zabraniają pić, bo się boją, że dla nich wódki nie starczy! No co? Pijemy?

— Kiedy się boję?

— To czego do mnie stary pierniku się uśmiechasz i mrugasz. Czas mi tylko zabierać!

Zerwała się z krzesła i odeszła.

Pan Bucek zły, jak diabli, że go tak nie szanują, zabrał się i poszedł.

Idzie ulicą zmartwiony i zamysłony. Zagapił się i wlaźł komuś niechcący na odcisk.

Wiąsciciel odciska aż zawył z bólu.

— Gdzie pan ma oczy do stu diabłów! Pijany pan jeste, czy co?

— Słowo daję! Kropli wódki w ustach nie miałem!

— To czego się, kretynie, rozpychasz? Rozumiem, człowiek pod alkoholem drogi nie widzi. Nie jego wina. Ale na trzeźwo, to tylko bydle się pch-

**

Nazajutrz z samego rana poszedł pan Bucek do doktora.

— Panie doktorze! — powiada. — Daj pan jakiś środek na moją chorobę. Pić nie przestane. Trzeźwego człowieka ludzie nie szanują. A ja jestem obywał i radny, i szacunek u ludzi muszę mieć.

Napoleon Sadek.

Najciekawszy konkurs-ankieta w Polsce
10 najpopularniejszych Polaków i Polek

Czy chcesz, by Twego głosu zabrakło? Więc nie zwlekaj i zaraz napisz!

Jak się okazuje, nasze wczorajsze wyjaśnienia osiągnęły swój cel i wątpliwości jest już coraz mniej. Aby usunąć wszelkie zastrzeżenia, podajemy jeszcze raz regulamin konkursu-ankiety, który brzmi:

Regulamin konkursu

- 1) W naszym konkursie - ankiecie może wziąć udział każdy Czytelnik.
 - 2) Każdy uczestnik może podać tyle nazwisk spośród żyjących obecnie Polaków i Polek, których uważa za najpopularniejszych, ile uzna za stosowne.
 - 3) Mogą to być nazwiska mężów stanu, polityków, działaczy, pisarzy, artystów. W tym zakresie uczestnik konkursu - ankiety nie jest niczym ograniczony.
 - 4) Udział w konkursie - ankiecie weźmie ten, kto nadesłanie do naszej Redakcji listę jego zdaniem najpopularniejszych spośród żyjących Polaków i Polek osobiście. Zaleca się dołączenie krótkiego uzasadnienia dlaczego zasłużyli sobie na popularność, lecz to nie jest konieczne.
 - 5) O przyznaniu nagród zdecydować jury, którego skład wkrótce ogłosimy.
- Przy sposobności prosimy uczestników konkursu - ankiety, aby podawali swoje uzasadnienia. Choć w zasadzie same nazwiska wystarczają, to jednakże uzasadnienia mają dużą wartość i obraz ankiety będzie pełniejszy.

Cała Polska bierze udział

Listy napływają z całej Polski, świadcząc dobitnie, że konkurs-ankieta jest popularny.

GIEŁDA

Papiery procentowe: 3 proc. poz. prem. inw. I em. 67.50, II em. 68.25; 4 proc. państw. poz. prem. dolarowa 38.50; 4 proc. poz. konsol. 57.75.

Akcje: B. Polski 105.25; Węgiel 25.30; Lilpop 52.50; Starachowice 32.00; Haberbusch 42.00.

Tendencja dla dewiz, pożyczek państwowych i listów zast. mocniejsza, dla akcji niejednolita.

RADIO

ŚRODA, 15 września 1937 r.

6,15 „Kiedy ranne”. 6,18 Muzyka (płyty). 7,00 Dziennik poranny. 7,10 Muzyka (płyty). 8,00 Audycja dla szkół. 8,10 Przerwa. 11,15 Audycja dla szkół. 11,40 Płyty. 11,57 Sygnał czasu. 12,03 Dziennik południowy. 12,15 Ostatnie żniwa — pogadanka. 12,25 Koncert orkiestry salonowej. 13,00 Przerwa. 15,45 Wiadomości gospodarcze. 16,00 Różne warsztaty pisarskie — szkic literacki. 16,15 Na polską nutę — koncert popularny. 16,45 Oddziały partyzanckie na Wileńszczyźnie w 1919 r. — odczyt. 17,00 Koncert Orkiestry Filharmonii Warszawskiej. 17,50 Sztuczna guma — pogadanka. 18,00 Chwila Biura Studiów. 18,10 Program na jutro. 18,15 Przy akompaniamencie gitary (płyty). 18,50 Sprawozdanie z zakończenia prac Kongresu Inżynierów we Lwowie. 19,00 „Słynni dyrygenci”. 19,50 Wiadomości sportowe. 20,00 Ludowa muzyka taneczna. 20,45 Dziennik wieczorny. 20,55 Pogadanka aktualna. 21,00 Koncert chopinowski. 21,45 „Ogniwa” — opowiadanie. 22,00 Koncert orkiestry kameralnej. 22,50 — 23,00 Ostatnie wiadomości.

WARSZAWA II (Mokotów).

13,00 Fragmenty z op. „Faust”. 14,00 Pare informacji. 14,06 Koncert rozrywkowy. (płyty). 15,00 Pogadanka aktualna. 15,10 Życie kulturalne stolicy. 15,15 Koncert solistów. 16,00 — 22,00 Przerwa. 22,00 Wiadomości sportowe. 22,05 Kwadrans poetycki. 22,20 Muzyka lekka (płyty). 23,15 — 24,00 Muzyka taneczna (płyty).

kurs - ankietę wywołał w całym kraju zaniepokojenie.

Mamy przed sobą kartę z Brześcia nad Bugiem, którą nadesłał p. Aleksander Marlewort (Kobryńska 58 — 83). Jej treść przytaczamy dosłownie: Spieszę przyjąć udział w ankiecie na najpopularniejszych Polaków. Według mego zdania najpopularniejszymi Polakami są: P. Prezydent Rzplitej Prof. Ignacy Mościcki i Marszałek Edward Rydz-Śmigły.

Wobec tego, że Redakcja zastrzegła, iż wymienione nazwiska są poza wszelką dyskusją, dlatego też podaję faktycznych kandydatów konkursu-ankiety, a mianowicie:

- 1) Ignacy Paderewski, 2) prem. Sławoj - Składkowski, 3) Jan Kiepura, 4) Andrzej Strug, 5) Maria Rodziewiczówna, 6) Pola Negri, 7) Jadwiga Smosarska, 8) Junosza Sępowska, 9) Adolf Nowaczyński i 10) major Skarżyński, zdobywca Atlantyku.

Podawać tylko faktycznych kandydatów

Na marginesie tej karty pragniemy zaapelować do Czytelników, aby wymieniali tylko „faktycznych kandydatów”.

P. Gołdowski Jan z Warszawy (Płocka 46 m. 21) ustala taką listę najpopularniejszych Polaków i Polek:

„Gen. Józef Haller, bo on zorganizował i sprowadził wojska Polsce na pomoc.

Min. Józef Beck — za wyrobienie przez mądrą politykę szacunku dla Rzplitej.

Prem. Sławoj - Składkowski — za energiczne sprawowanie rządów wewnątrz Państwa.

Pułk. Adam Koc — za genialną myśl połączenia narodu w całość.

Marszałkowa Aleksandra Piłsudska — za działalność wyzwoleniczą, a obecnie społeczną.

Ignacy Paderewski — za społeczną działalność w czasie okupacji, a obecnie za rozgłos imienia polskiego za granicą.

Jan Kiepura — za rozgłos imienia polskiego wśród obcych.

Stanisław Wojciechowski — za ciche sprawowanie rządów na stanowisku Prezydenta Rzplitej.

Stanisława Waleświczówna — za

rozgłos imienia polskiego za granicą. Kapitan Bajon — za rozgłos potęgi Polski w zakresie lotnictwa”.

Kto nie słyszał Bocheńskiego?

P. W. H. Czarny, emerytowany oficer z Warszawy (Zaopkowska 5 m. 26), wymienia 11 nazwisk, zaś uzasadnia jedną tylko kandydaturę. Jego lista najpopularniejszych Polaków i Polek brzmi:

- „1) Marszałkowa Piłsudska, 2) prem. Sławoj - Składkowski, 3) pułk. Adam Koc, 4) min. Józef Beck, 5) min. E. Kwiatkowski, 6) prof. K. Bartel, 7) Ignacy Paderewski, 8) Jan Kiepura, 9) Wojciech Kossak, artysta malarz, 10) Tadeusz Bocheński i 11) Ludwik Solski.

O moich kandydatach nie potrzebuje się rozpisywać, gdyż działalność ich jest dobrze znana każdemu Polakowi. Parę słów tylko dodam o osobie, umieszczonej pod Nr. 10.

Jest to p. Tadeusz Bocheński, pierwszy speaker rozgłośni warszawskiej. Czyż nie jest on jednym z najpopularniejszych Polaków w Polsce? Wszak słyszała go codzień cała Polska w ciągu wielu godzin, zapowiadającego audycje swoim miłym głosem, niejednokrotnie z humorem, wywołującym uśmiech”.

Ci, co rozstawili imię Polski

P. Zdzisław Obarski z Warszawy (Szwedzka 6 m. 43) na pierwszych miejscach stawia te osoby, które, jego zdaniem — „są najbardziej znane w Polsce i te, które rozślawiły imię Polski po szerokim świecie”, a mianowicie:

1) J. Em. ks. kardynał Al. Kakowski jest znany wszystkim. Znają Go dzieci, które dopiero co uczą się czytać, albo chodzą do kościoła na naukę. Zna Go wieśniak (nawet analfabeta), mieszczanin biedny i bogaty, a także uczone, czy polityk.

2) Marszałkowa Al. Piłsudska, znana jest szerokiemu ogółowi, jako małżonka nieodżałowanego Wodza Józefa Piłsudskiego.

3) Min. Józef Beck znany jest w

kraju i za granicą z tego, że reprezentuje rząd nasz na najważniejszych konferencjach światowych, a także z tego, że jako minister najdłużej trwa na stanowisku kierownika Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

4) Pułk. Adam Koc, znany jest jako twórca Obozu Zjednoczenia Narodowego.

5) Major Stanisław Skarżyński, pierwszy z lotników polskich rozślawił imię naszej Potężnej Rzeczypospolitej bohaterkim przelotem nad Atlantyką.

6) Ignacy Paderewski, jako wielki artysta — muzyk, kompozytor, filantrop i b. szef rządu.

7) Posłanka Prystorowa, jako wnioskodawczyni humanitarnego uboju, przyczyniając się tym do zniknięcia mięsa.

8) Jan Kiepura, jako sławny artysta śpiewak.

9) Wincenty Witos, jako b. szef rządu, b. poseł i b. więzień brzeski.

10) i 11) Inżynierowie Rogalski i Drzewiecki, jako konstruktorzy słynnych z wytrzymałości i pięknej budowy naszych samolotów „RWD”.

W numerze jutrzejszym zamieścimy dalszy ciąg konkursu-ankiety, który w miarę rozwoju staje się coraz bardziej ciekawy.

65 nagród dla uczestników

Aby pobudzić Czytelników do rywalizacji, Redakcja postanowiła przyznać uczestnikom konkursu - ankiety następujące nagrody za najlepsze uzasadnienie popularności kandydatów:

- Pierwsza nagr. 100 zł
- Druga nagr. 50 zł
- Pięć nagr. po 10 „
- Osiem nagród po 5 „
- oraz 50 nagród pocieszenia

ŁĄCZNIE WIĘC PRYZNAMY UCZESTNIKOM 65 NAGRÓD WARTOŚCI 500 ŻŁ

ODCISKI usuwa bezpowrotnie plaster SALVATOR aptekarza W. Borowskiego Żądać w apt. i skł. aptecz.

Działacze ludowi przed sądem

za terror w czasie strajku rolnego

Przed Sądem Grodzkim w Rzeszowie toczyły się dwie rozprawy o strajk rolny w powiecie rzeszowskim. W pierwszej rozprawie na ławie oskarżonych zasiadli prezes koła Str. Lud. w Babicy Aleksander Pasternak i członek zarządu tego koła Józef Pasternak, którym akt oskarżenia zarzucił, iż w czasie strajku rolnego, a w szczególności w dn. 20 ub. m. jako członkowie bojówki strajkujących na przystanku kolejowym w Babicy i na drodze publicznej bezprawnie przemocą i groźbą zmuszali osoby udające się na targ z artykułami żywnościowymi do Rzeszowa do zaniechania tego zamiaru.

Oskarżeni do winy się nie poczuwają, przesłuchani jednak posterunkowi P.P. z całą stanowczością potwierdzają oskarżenie.

Z powodu niestawienia się na rozprawę poszkodowanych, proces odroczone.

W drugiej rozprawie stanęło przed sądem 9 oskarżonych z prezesem koła Str. Lud. w Miłocinie na czele. Akt oskarżenia zarzucił wszystkim sforsowanie bojówki, która na drodze publicznej od Rzeszowa za-

trzymywała w dniu 20 ub. m. wszystkich udających się na targ i groźbą zmuszała do zwracania.

Przesłuchani w charakterze świadków poszkodowani po-

twierdzili w całej rozciągłości oskarżenie. Na wniosek rzecznika prokuratury rozprawę odroczone celem powołania na świadków posterunkowych, którzy rozpedzili bojówkę.

DINOL PŁYN — PRZY POCENIU PACH PROSZEK PRZY POCENIU NOG OD POTU

Aresztowanie 4 „kosynierów” za zajęcia podczas strajku rolnego

W powiecie buczackim przeprowadzają organa P. P. dalsze arestowania winnych ostatnich zajęć, którzy w wielu wypadkach ukrywają się przed władzami w okolicznych lasach.

Wczoraj policję arestowała czterech t. zw. „kosynierów”, którzy w grupie kilkuset osób.

uzbrojonych w kosy osadzone na sztorc spieszyli na pomoc strajkującym. Aresztowanych odstawiono do Sądu Okręgowego w Czortkowie.

Lotnik Mattern wycofał się

WASZYNGTON. Lotnik amerykański Mattern oświadczył, iż przerywa prowadzone dotychczas poszukiwania zaginionego lotnika sowieckiego Lewoniewskiego. Mattern, jak dotychczas, nie wyjaśnia bliżej przyczyn swej decyzji.

Przyjdź! Poznasz osobiste wielkiego starca, doskonałego znawcę duszy ludzkiej, autora wielu prac naukowych, redaktora Szyllera-Szokolnika, psychografologa. On określi Twój charakter, zdolności, przeznaczenie. Medium „Ewigny” odgadnie Twoje imię, nazwisko, wyszczególni najważniejsze fakty życia. Przyjdź osobiście lub podaj datę urodzenia. Załącz ogłoszenie i 50 gr. znaczkami pocztowymi, otrzymasz horoskop astrologiczny, poznasz charakter, zdolności, przyszłość, bez żadnej dopłaty. Przyjęcia codziennie. Red. „Swit”. Warszawa, Żulnierskiego 9 m. 2.

Juliusz Morawski

Musisz mnie kochać!...

Wzruszające dzieje miłości dziewczyny z ludu do arystokraty

Z tajemniczych powodów hrabia Tudziewicz musiał opuścić Niemalę sobie podobną bogatą Klarę Demską. Chciał jednak zostać jej mężem tylko z nazwy, co młodą małżonkę doprowadzało do silnego wzburzenia. Tudziewicz był bowiem zakochany w biednej dziewczynie, Hance Czernównie, która zdradę ukochanego wzięła mocno do serca i powzięła pewne plany. W tym celu zawarła przyjaźń z przyjacielem Tudziewicza, Antonim Notyńskim.

Po wielu przykrych przeżyciach Tudziewiczowi udało się zniszczyć sfałszowane przez Alfreda i Tomasza, braci Klary, dokumenty, kompromitujące jego rodzinę. Hrabia bowiem nie wiedział, że w Ameryce żyje jego ojciec, który przed wielu laty opuścił Polskę w tajemniczych okolicznościach. W Ameryce stary hrabia stał się człowiekiem bogatym i wszystkie działania Demskich zmierzały do zagarnięcia tego majątku. Między innymi zmusili oni swoją siostrę, jako żonę hrabiego, do współżycia z jednym ze służących, Antonim, przyjacielem kabalarzki Gójkowej.

Tudziewicz opuścił żonę i postanowił unieważnić swoje małżeństwo z Klarą, by połączyć się wreszcie z Hanką. W swych zamiarach napotkał dwóch rywali — obu braci Demskich. Tomasz pozornie usunął się, przebiegłe jednak zgotował bratu zasadzkę, z której Alfredowi udało się ucieknąć. Uciekając z Warszawy porwał sterroryzowaną Hankę.

Tomasz puścił się w pogoń za bratem. Tudziewicz natychmiast pojechał do domu Demskich, by czegośkolwiek się dowiedzieć.

Braci naturalnie nie zastał, natomiast Klara, mówiąc o ciągle niewygasającej miłości dla niego, powiedziała mu o tym że dokumenty, które zniszczył, były sfałszowane, że będzie miała dziecko, że stało się to pod przymusem braci. Chory i osłabiony hrabia oszołomiony był tymi wiadomościami.

Po wielu godzinach jazdy, Alfred porzucił samochód i lasem dotarł z Hanką do chaty na bezludziu.

Przedostali się następnie przez granicę i znaleźli się po stronie lotewskiej.

Tomasz otrzymał wiadomość o kierunku ucieczki brata i postanowił za nim wyruszyć.

Pojechał więc i Tomasz na Łotwę i w Rydze wszczął poszukiwania.

Tomasz znalazł Alfreda. Stanęli oko w oko do ostatecznej rozgrywki.

Rozmowa braci w obecności Hanki zakończyła się strzałami.

Oszołomiona hukiem wystrzału Hanka nie mogła w pierwszej chwili zrozumieć, co się stało. Tym bardziej, że natychmiast po pierwszym strzale odepadł się drugi, a następnie trzeci. Jak przez mgłę przerażonymi oczami ujrzała staniającego się pod ścianą łysego Popowa. Alfred stał oparty o ścianę. Trzymał kurczowo jej rękę, wpatrzony szeroko otwartymi oczami w Tomasza.

Coś stuknęło u nóg Alfreda. To rewolwer wypadł z jego ręki, zwisła bezwładnie i wielkie krople krwi kapły na błyszczący metal, tworząc na podłodze czerwoną kałużę.

— Niech pani wyjdzie stąd — powiedział Tomasz. — Drzwi są otwarte. Proszę na mnie zaczekać na dole. Odwiozę panią do Polski. Jest pani pod moją opieką i nikt już nie będzie się nad nią znęcał.

Hanka szarpnęła gwałtownie rękę, pragnąc ją wyrwać z zaciśniętej dłoni Alfreda. Alfred zachwiał

się. Szarpnęła drugi raz i wyrwała się wreszcie. Ale jednocześnie Alfred runął z hukiem na ziemię. Odskokczyła przestraszona.

— Pan go zabił! — jęknęła przejęta zgrozą.

— Niech pani wyjdzie! — powtórzył Tomasz.

Błąda i drżąca przesunęła się koło przerażonego Popowa, przyciśniętego do ściany. Zatrzymała się na jedno drgnienie na progu, ogarniając spojrzeniem ten straszliwy pokój, w którym tyle przeżyła w ciągu kilku sekund.

Już na nic nie patrząc, biegła przez ciemny, cuchnący korytarz objając się o zimne, wilgotne ściany. Na schodach, trzymając się poręczy, schodziła już wolniej, gdyż nogi jej drżały i ugiwały się pod nią.

Zatrzymała się przed bramą, rozglądając się po ciemnej ulicy, pełnej niepokojących cieniów i odgłosów.

Nie była pewna, czy jest zupełnie przytomna, czy wszystko, co przeżyła aż do ostatniej chwili jest rzeczywistością, czy tylko potwornym urojeniem.

Przypomniał jej się rozkaz Tomasza, że ma czekać „na dole”, zapewnienie, że ją odwiezie do Polski.

— Nie, nie! — przeraziła się. — Nie chcę go widzieć na oczy!.. Nie chcę mieć nic do czynienia z tymi strasznymi ludźmi, mordercami!.. Przecież to Kain... Zabił brata! Chociaż to też był lotr!..

Zdawało się jej, że na prawo ulica jest bardziej oświetlona. Ruszyła w tym kierunku, jak mogła najprędzej. Miała uczucie, że ktoś ją goni, wyteżyła więc wszystkie siły, by jak najszybciej oddalić się z okropnego miejsca.

Ulica była zupełnie pusta. Hanka rozglądała się.

— Żeby napotkać jakiegoś policjanta!.. Przecież tu jest pewnie konsul polski. On mnie obroni przed tymi zbirami!.. Niech mnie tylko ktoś wskaże drogę!..

Za pierwszym rogiem ulicy dojrzała oświetlone okna restauracji. Zawahała się.

— A jeśli natrafie na złych ludzi?..

Napróżno wypatrywała kogoś w mundurze. Dwie czarne sylwetki na tle oświetlonego okna restauracji zamajaczyły nagle w pobliżu.

Hanka ruszyła w ich kierunku.

Zatrzymała się od nich o parę kroków, niepewna, czy czasem nie pijani, którzy zamiast pomocy, mogą sprawić jej przykrość.

Dwaj mężczyźni zatrzymali się również. Światło padało na Hankę i mogła ją widzieć dość wyraźnie. Zapewne zdziwiła ich ta postać kobieca z rozwianymi włosami, z oczami szeroko otwartymi przerażeniem, niepewna i lekliwa.

Podeszli do niej żywo. Mówili coś w obcym języku, przyglądając się jej bacznie.

— Polka... Konsul! Do konsula!.. — usiłowała

im tłumaczyć i wskazywała na siebie. — Zaprowadźcie mnie do konsula polskiego. Czy panowie nic nie rozumieją?

Mówili coś do siebie i przyglądali jej się spokojnie.

Postanowiła odejść, szukać u kogoś innego ratunku, kto może ją wreszcie zrozumie. Pragnęła też jak najdalej znaleźć się od miejsca, gdzie może jej poszukiwać Tomasz.

Wydał się jej wcielonym diabłem. Jeszcze nie mogła ogarnąć całej potworności czynu człowieka, który strzela do rodzzonego brata, bez względu na to, jakim człowiekiem był ten brat.

— Strzelał jak do wściekłych psów!.. A ja muszę się ratować! — myślała gorączkowo. — Muszę wrócić do kraju! Tam będę bezpieczna.

Pobiegła szybko naprzód. Dwaj mężczyźni podążali krok w krok za nią. Teraz już i ich się bała.

— Może to jacyś bandyci?!

Obejrzała się z trwożą za siebie i jeszcze się bardziej przelekła, kiedy spojrzała w twarz dwóch mężczyzn, którzy zrównali się z nią i towarzyszyli jej jeden z prawej, drugi z lewej strony.

Chciała skrócić w następną ulicę, jak się zdawało bardziej oświetloną od tych, które przebiegła dotychczas. Wygląd obydwóch mężczyzn wydał się równie niemiły, jak wygląd Popowa, który przejmował ją odrazą i lękiem.

— Na pewno jacyś zbrodniarze? — myślała. — To jakaś dzielnica mętów i szumowin! Wydostać się stąd nareszcie! Trafic na jakiegoś porządniejszego człowieka! — rozglądała się i znów starała się mówić do nieznanym możliwie powoli i spokojnie, mając jeszcze nadzieję, że ją zrozumieją i może okażą jej pomoc.

— Jestem Polka... Muszę trafić do konsula polskiego?.. Może tu jest gdzie policja!..

Widocznie zrozumieli ostatni wyraz.

Coś mruknęli do siebie i nagle zagroźli jej drogę. Domagali się wyraźnie jakiejś odpowiedzi czy wyjaśnienia, ale nie rozumiała ani słowa, które zlewały się dla jej uszu w pospieszny bełkot.

Jeden z mężczyzn ujął pod ramię. Usunęła się, ale przytrzymał ją i ciągnął w kierunku przeciwnym, w jakim zamierzała się udać, w stronę ulicy, skąd przyszli.

Wyrwała się.

Wtedy drugi powtórzył kilka razy słowo, które znała:

— Restauracja!..

— Chcą mnie zaprowadzić do jakiejś restauracji! — domyśliła się.

— Nie! — zaprzeczyła głową. — Konsul! Konsul! — powtarzała uparcie, mając nadzieję, że ten wyraz przecię rozumieją.

Napróżno!.. Ciągnęli ją prawie siłą za sobą.

— Ratunku! — krzyknęła przerażona jeszcze bardziej.

Jeden z mężczyzn chwycił ją brutalnie w pól i zacisnął na jej ustach rękę by stłumić krzyk.

Udało jej się oderwać jego rękę i jeszcze raz krzyknąć:

— Ratunku!

Wtedy drugi z mężczyzn uderzył ją pięścią w plecy, zamierzając się poraz drugi, rzucając jakieś wyrazy jak przekleństwa.

Usiłowała bronić się jeszcze. Nowy cios spadł tym razem na jej głowę tak silny, że oszołomił ją.

Prawie nieprzytomną wzięli ją pod ramiona i powlekli ze sobą w głąb ciemnej uliczki.

(Dalszy ciąg jutro)

PIOTR CHABERA

Wspomnienia szwoleżera

(Okres walk o Niepodległość 1919 - 1920 r.)

Część III. Ofensywa Budiennego

46

W tej sytuacji rozlega się komenda, żeby powoli w rozwinięciu tym szyku nie zaprzestając ognia wycofywać się.

Słońce już zaszło. Widać tylko czerwień zachodu. Chwilę co mamy się, strzelając bez ustanku, gdy naraz strzały wroga przycichają i ze wzgórz położonego na lewo od nas wychyliła się czarna ściana Kozaków.

Zadudniły kopyta na polu, podniosł się tuman kurzu, zamigotały w purpurowym świetle zachodu krwawymi błyskami szabla, a powietrze zagrzmięło od dzikich wrzasków i bojowego „urra... urra...!” napastników.

Skoczyli do szarży również i ci, co do tej pory cofali się przed nami. Zgryza Kozaków pędzi, a od lewego skrzydła wysuwa się około stu jeźdźców, starając się nas oskrzydlić.

Położenie nasze jest okropne. Wydaje się, że nic nas nie uchroni przed zagładą. Jeszcze minęła, dwie, a dzika tłuszcza runie

z impetem na nas, roztrąca na miazgę i rozniesie na ostrzach szabel.

Por. Dudziński przygłopotował przed szeregi i woła:

— Chłopczy! Trzymać się kupy i ognia! Nie uciekać!

Zbiliśmy się w zwartą ławę i strzelamy w napastników. Jednak to ich nie powstrzymuje i zbliżają się cwałem do nas.

Śmierć niechybną widzimy przed sobą. Cóż możemy zrobić w odkrytym polu w liczbie przeszło stu ludzi przeciwko mrowiu nieprzyjaciół?

Wróg tuż tuż, już się z nami równa, a my wciąż strzelamy, jak na złość, nie mając żadnej pomocy.

— Szwadrony, psia krew, gdzie nasze szwadrony — woła któryś z żołnierzy. Trzymamy się jeszcze, ale kto wie, jak długo nerwy wytrzymają, kto wie, czy nie weźmie górę instynkt samozachowawczy, kto wie, czy za chwilę nie rzucimy się w popłochu do ucieczki?

Już widać zmieszanie na twarzach żołnierzy, lęk maluje się w oczach. Niektórzy już chcą uciekać. Oficerowie i podoficerowie gromią tchórzów, powstrzymując wszystkich w rzach, bo najgorzej, jak jeden ucieknie to za nim podąży więcej i wtedy nastąpi ogólny popłoch i panika.

Usiłowania dowódców odnoszą skutek, cofająca się ława szwoleżerów trzyma się w zwartym szyku, pluje ołowiem w twarz napastnikom, ale już za chwilę powinni dopaść bolszewicy.

— Chłopczy! Za mną marsz i ognia! — rozlega się donośny głos dowódcy.

Rzuciliśmy się w cwał za dowódcą i za chwilę wpadamy do niedużej kępy lasu, znikając na moment z oczu bolszewikom.

Jednak Kozacy wałęsali się w ślad za nami i rozpoczyna się strasz na gonitwa. Pędzimy co koń wy skoczy przez las, a bolszewicy są prawie na karkach.

Pędzą przynaglają konie, krzyczą, nawołują, żeby się poddać. Gałęzie w biegu tną w oczy, padają strzały, konie potykają się i płaczą wśród zarosli.

Pędzę wraz z innymi, czuję

że mi skóra cierpie na plecach, oglądam się co chwila i widzę rozgorączkowane twarze, baranie czapy, zaczesane nad uchem kozackie czuby, błysk szabel i czekam tylko chwili, gdy poczuję na swym karku ostrze kozackiej szabli.

Konie spłoszone gnają, jak oszalałe. Wtem las się kończy, a przed nami ciągnie się głęboki rów zarosnięty krzakami, a dalej samo pole.

Rozpędzone konie przesadzają rów. Kilku szwoleżerów zaplątawszy się nieuważnie w zaroślach wyrwca się z końmi do rowu. Nie chcąc zwałić się do głębokiego rowu i dzielić los kolegów, zwałniam biegu i całą siłą przytrzymując rozbieganego wierzchowca zjeżdżam po woli.

Nagle błysnęło mi coś przed oczyma, huknęło i zagrzmięło w uszach. Machinalnie przetarłem jedną ręką oczy i patrzę, a tu pędzi obok mnie ogromny Kozak i kierując dymiącą łufę „Nagana” w moją stronę krzyczy:

— Zdaj się! Poddaj się!

Oprzytomniałem i czując, że za moment drugi raz kropnie do mnie z „Nagana”, błyskawicznie naciągnąłem za cyngiel swego karabinku, strzelając w stronę przesładowcy.

Czym go trafił — nie wiem, dość że pozostał za mną. Wyskakuję z rowu na pole. Obok widzę jak przemyka koń bez jeźdźcy, a tuż za nim biegnie szwoleżer Kowalczyk i krzyczy:

— Trzymaj konia!

Skoczyłem w stronę uciekającego ciego konia, chcąc go schwytać, lecz spłoszony koń dał susa w bok. Obejrzałem się na Kowalczyka i ujrzałem mrozący w żyłach krew widok.

Dopał do trzech Kozaków, podniósł ręce do góry na znak, że się poddaje, lecz rozwścieczeni Kozacy nie znają litości.

Błysnęły szable i za moment nieszczęśliwy Kowalczyk pada pod ich ciosami marniwy. Zagrotało się coś we mnie ze złości zgrzytnąłem zębami i poczułem nagłą żądzę zemsty.

Spojrzałem przed siebie. Nareszcie o kilkadziesiąt kroków stoją rozwinięte w ławę nasze szwadrony.

— Stać! stać! krzyczy do nas por. Nowiński z drukiego szwadronu i rusza ze swym oddziałem. Osadzamy konie na miejscu, łączymy się z drugim szwadronem naszego pułku.

(Dalszy ciąg jutro)

WIADOMOŚCI FILMOWE

Z bliska i z daleka

Olbrzymie powodzenie polskiego filmu w Niemczech. Fachowa prasa niemiecka podaje, że polski film p. t. „Czarna perła”, z Eugénuszem Bodo, Reri, Zniczem i Różyckim w rolach głównych cieszy się ogromnym powodzeniem w Berlinie. Dość wspomnieć, że w ciągu trzech dni wyświetlania, film ten obejrzało 10,613 osób.

Film czarnych gwiazd. Reżyser E. Kogen zapowiada, że w najbliższym czasie zrealizuje film przy udziale wyłącznie czarnych artystów. Rolę główną ma odegrać światowej sławy bokser, murzyn Joe Louis.

Postępy techniki filmowej. Technika amerykańska wynalazła nowy sposób filmowania, który polega na tym, że ciemne miejsca na błonie nie wychodzą, jak na zwykłej — czarno, lecz z odcieniem brązu, co daje w rezultacie większą głębię i plastyczność.

Ile produkuje się u innych? Francja wyprodukowała w ciągu ostatnich 15 miesięcy — 181 filmów, z których 69 według oryginalnych scenariuszów. A u nas? Nasza produkcja całoroczna wyraża się liczbą 20—22 obrazów.

Gwiazdorzy na boisku

Pod egidą Związku Dziennikarzy i Publicystów Filmowych odbędzie się w niedzielę dnia 19 września na boisku K. S. „Polonia”, jako przedmecz rozgrywek o wejście do Ligi — mecz piłki nożnej między drużynami „Artyści Filmowi” — „Dziennikarze Filmowi”. W drużynie gwiazdorów grać będą między innymi: Dymsza, Znicz, Sielański, Zabczyński, Wesołowski, Zacharewicz, Conti, Pichelski, Woliński, Kański, Kempa i inni. Redakcja czasopisma „Film” ufundowała na ten mecz puchar. Mecz wywołał ogromne zainteresowanie.

Poselstwo chińskie w Warszawie zgłosiło protest przeciwko demonstrowaniu obrazu amerykańskiej produkcji p. t. „Złote miasto”, osnułego na tle okresu wojny domowej w Chinach, motywując, że film ten obraża uczucia narodowe Chińczyków.

Najnowsze premiery NA EKRANACH STOLICY

„Atak o świcie” w kinie Victoria „Zaczęło się niewinnie”, w Imperiale

„Atak o świcie” — to przereklamowany film, który nie ma nic wspólnego z wojną, jakby sądzić można było z tytułu. Jest to po prostu przewlekły i nudny dramat psychologiczno-filozoficzny, rozgrywający się między żoną, mężem i „tym trzecim”. Każde chce ustąpić, każde pragnie się poświęcić i stać wielkie głędzenie, które nas mało interesuje. Niewiele nas również wzrusza końcowy akord, kiedy para kochanków (oczywiście mąż ginie, — taka jego dola!) pada sobie w objęcia, do tego stopnia obraz ten jest zimny i nieprzekonywujący.

Do „rozgrzania” nie przyczynia się tło filmu, które ograniczone jest zaledwie do kawałka piaszczystej pustyni i kilku strzelających beduinów. Aż dziw, że taki film wyreżyserował twórca „Pasteur’a”, reżyser William Dieterle. Errol Flynn mdły, bezbarwny, nieszczerzy — nie wnosi do roli żadnych mocniejszych akcentów. Kay Francis — piękna — ale w banale scenariusza gubi swój talent.

„Zaczęło się niewinnie” — to film, który winien być pokazywany wszyst-

Omal nie katastrofa lotnicza

ulubionego gwiazdora M. Cybulskiego

Reżyser Gantkowski nakręca obecnie na lotnisku cywilnym w Warszawie sceny plenerowe do nowego polskiego filmu lotniczego.

Rolę bohatera tego obrazu gra ulubiony gwiazdor, Mieczysław Cybulski.

Jedną z scen wymagała zdjęcia statku samolotu, pilotowanego przez Cybulskiego. Na lotnisku ustawiono do startu małą R. W. D.,

która miała wzbicić się w powietrze w czasie silnego wiatru przeciwnego. Tego dnia, gdy odbywały się zdjęcia była piękna, bezwietrzna pogoda. Aby wywołać efekt silnego wiatru — ustawiono poziomo do linii biegu samolotu „grającego” — inny płatowiec, z uruchomionym śmigłem.

Kilkadziesiąt metrów od punktu, który „robił” wiatr stało się coś nieprzewidzianego. Silny pęd powietrza uderzył w sterytyle i aparat nagle skręcił w prawo, zaczepiając o drugi samolot.

Na szczęście, Cybulski, jako zawodowy automobilista, świetnie panuje nad motorem. Zdo-

łał więc w porę puścić w ruch hamulce. Skończyło się na uszkodzeniu jednego skrzydła i trochę strachu.

Koszt uszkodzenia wynosi kilkakaset złotych. Chwała Bogu, bo mogło być gorzej!

Elżbieta Barszczewska gwiazda pierwszej wielkości

Kto nie zna w Polsce uroczej, pociągającej, subtelnej i inteligentnej twarzyczki Elżbiety Barszczewskiej? Ta młodziutka gwiazda, w stosunkowo krótkim czasie wybiła się na czoło naszych artystek filmowych, zyskując popularność i sympatię wszystkich kinomanek i kinomanów.

Młodziutka Elżunia Barszczewska, po otrzymaniu

matury wstąpiła do Państwowego Instytutu Sztuki Teatralnej, który chlubnie ukończyła zaledwie przed dwoma laty. Oceniając należycie jej talent — dyrektor Szyfman zaangażował ją zrazu do stałego zespołu teatru Polskiego, gdzie zajęła jedno z czołowych miejsc.

Jednym z pierwszych jej sukcesów był rola tytułowa w sztuce „Tessa”. Rola to była piękna, trudna i wymagająca wielkiego nakładu pracy, inteligencji, subtelności i kultury. Barszczewska wywiązała się z zadania doskonale.

W ubiegłym sezonie przeszła do zespołu dyr. Solskiego i niedojednokrotnie występowała w odpowiedzialnych rolach na scenie Teatru Narodowego.

Jeśli w teatrze może się po-

szycić dużymi sukcesami — to w dziedzinie filmu zdystansowała wiele artystek i zajęła je dno z czołowych miejsc. Jej postacie w filmach: „Pan Twardowski” i „Trędowata” dowiodły, że Barszczewska — to urodzona gwiazda filmowa, która dzięki subtelności i wrażliwości do brze odczuła tajniki gry przed obiektywem. Nic więc dziwnego, że producenci „rzucili” się na tę młodą, piękną gwiazdę i zaangażowali ją do szeregu filmów. Zobaczmy ją więc w tym sezonie w kilku nowych obrazach, w których pracowała pod kierownictwem czołowych reżyserów.

Pięknie i interesująco zapowiada się jej przyszłość artystyczna.

(m. s.)

Moja tribuna

Nie deptać po nogach!

— Hej, panie, czy pan nie może uważać? Deptacie mi pan po nogach! — To barbarzyństwo, jak można tak bezceremonialnie przeszkadzać!

Takie oto okrzyki rozdzierają panującą na sali ciszę i ciemności...

Rzecz dzieje się w kinie. Wyświetlany jest piękny film, publiczność całkowicie poddana nastrojowi, z zainteresowaniem śledzi bieg akcji, gdy nagle zajście przerywa iluzję i rozprasza uwagę. Zli i zdenerwowani z trudem wracamy do akcji filmu na ekranie, gdzie rozgrywa się losy bohaterów dramatu. Aż tu nagle znów bileterzy, wypelzły z ciemności rzuca prosto w oczy snop światła latarki elektrycznej. Prowadzi nową parę „spóźnialskich” i szuka wolnych miejsc. Znowu powtarza się sakramentalne „przepra-

szam”, i — często nawet bez słowa — para ludzi siłą wtłacza się w rząd krzeseł obijając bez pardonu kolana i deptając odciski. Wrażenie znów diabli wzięli...

Z tym chaosem, panującym w kinach trzeba raz skończyć. Film jest, jak książka, której nikt nie czyta od środka. Jeśli dyrekcje kin nie mogą zamykać widowni w chwili rozpoczęcia seansu — to niechaj przynajmniej pilnują, aby spóźnialscy lokowani byli na miejscach najbliższych przejściu i aby bileterzy nie świecili w oczy widzów, jak błędnymi ogniami światłem latarek elektrycznych.

A publiczność, jeśli się już „musi” spóźnić — to niechaj przynajmniej nie gada i nie nawołuje się w ciemnej sali, w czasie wyświetlania filmu.

FELIKS.

Wielki plebiscyt naszych Czytelników Wybieramy króla i królowę ekranu polskiego na rok 1937

W światowej stolicy filmu, w Hollywood, rok rocznie odbywają się wybory najpopularniejszej i najbardziej ulubionej pary artystów.

Wynik dorocznego plebiscytu jest wielką sensacją z tego względu, że wybory na królowę dokonywują miłośnicy kina.

Ten głos, głos publiczności, ma doniosłe znaczenie, gdyż z jednej strony jest wyrazem życzeń widowni, a z drugiej wskazówką dla producentów, którzy licząc się z głosem opinii, odpowiadają obsadzając role czołowe w swoich filmach.

Opierając się na wzorach pism zagranicznych, pismo nasze ogłasza plebiscyt na wybór królowej i króla ekranu polskiego na rok 1937, w którym udział mogą przyjąć wszyscy Czytelnicy naszego pisma.

Sposób głosowania jest prosty. Poniżej zamieszczamy ku-

pon, który należy wypełnić, przesiać pocztą, albo osobiście doręczyć w redakcji naszego pisma, w kopercie z napisem „Wybór królowej i króla ekranu polskiego”.

Nie podajemy nazwisk kandydatek i kandydatów, aby nie krępować nikogo w wyborze.

W przyszłym tygodniu poda-

my szereg nowych i sensacyjnych szczegółów, m. in. opinie wybitnych naszych filmowców o naszym plebiscycie, oraz omówimy sprawę nagród dla uczestników głosowania.

A więc, Czytelniczki i Czytelnicy, do dzieła! Wybierajcie Waszą najmilszą i najbardziej umiowaną parę królewską.

KUPON

NA WYBÓR KRÓLOWEJ I KRÓLA EKRANU POLSKIEGO
na rok 1937

Królowa

Król

Imię i nazwisko

Adres głosującego

(m. s.)

Pełna tabela loterii

5-ty dzień ciągnięcia 4-ej klasy 39-ej loterii

I i II ciągnięcie

GŁÓWNE WYGRANE:

Stala dzienna wygrana 5000 zł. na nr.: — 11858

ZL 10.000 na nr.: — 33011 126440.

ZL 5000 na nr.: — 81254 82287 104977

ZL 2000 na nr.: — 8538 9746 26624

47482 52150 61914 72565 110553

124125 122418 134016 182392 180118

ZL 1000 na nr.: — 38211 39911

50390 54358 58640 61224 64228 82836

85957 139396 173108 177295 181544

Wygrane po 200 zł.

29 10127 2 45 22 328 55 595 620 716

21 97 824 90 992 1049 224 98 729 49

82 895 950 2027 398 824 42 937 3063

309 18 436 524 7 17 684 4039 41 155

479 565 733 5118 415 573 8 648 827

6127 204 303 438 86 538 644 734 872

7139 457 58 582 824 8155 69 200 85

387 72 412 544 7 666 9041 144 336 529

657 722 856 917

10012 372 08 417 55 567 87 691 710

856 918 84 11180 666 801 15 12156 271

537 67 55 965 76 13111 406 22 69 72

504 85 609 812 37 74 987 8 14049 94

254 330 54 79 431 96 592 605 19 849

15049 217 90 95 463 66 72 86 518 57

606 88 933 16058 79 196 327 30 47 54

432 45 61 623 999 17017 234 557 64

663 986 48 45 96 18010 54 67 186 286

410 96 667 92 828 34 48 60 19117 84

300 69 82 412 564 604 808 903 59 64

93

21011 296 306 70 431 4 520 789 874

81 920 22123 252 62 369 51 544 66

693 784 824 23463 613 903 24016 116

34 570 89 683 708 62 840 25093 289

327 467 783 20 21 804 61 982 26021

8 121 7 250 7 344 657 870 83 972

27246 94 325 454 111 616 778 93 28045

262 399 467 512 76 91 795 29359 478

531 61 661 70 751 874 947

30004 136 281 401 622 77 825 88

963 31138 313 59 693 785 6 28 821 985

32110 31 45 245 937 33126 218 685

916 31 34030 173 248 305 435 1 31

700 884 964 35063 75 291 349 5 875

36012 322 502 92 621 757 95 800 82

994 37092 269 422 32 75 514 38351

467 95 596 625 47 86 718 800 42 9 90

947 39051 115 29 466 680 37 6 774

40051 109 513 45 68 95 776 813 946

41000 35 82 195 229 327 439 753 827

42083 110 81 239 324 85 405 6 38 728

30 934 43055 86 96 202 72 38 397 443

593 617 42 67 87 702 77 999 44028 169

470 89 559 6 626 94 765 807 39 45057

64 250 74 434 631 89 767 863 8 46310

483 548 2 602 718 835 942 47139 48

257 66 491 529 670 965 48000 146 98

314 550 88 739 824 49056 145 451 506

684 703 16 7785 982 23

50151 260 456 547 606 20 51107 18

65 237 724 95 849 52007 11 22 116 77

330 437 42 549 607 791 960 53427 62

571 91 611 80 758 54008 181 392 465

551 753 71 55128 413 71 509 834 950

56120 254 353 40 775 852 71 57071 258

82 360 540 87 70 621 896 58114 83

426 569 620 820 945 59016 245 428 30

699 741 899 904

60195 358 97 419 94 726 926 61413

16 82 656 64 722 808 998 62157 82 268

54 481 592 633 67 901 63003 41 241

325 47 86 429 695 828 904 640032 74

96 227 42 314 25 72 565 824 52 929 50

65006 33 299 304 59 438 60 809 14 16

29 66066 95 365 274 319 77 701 7 41

848 83 975 67220 79 340 638 726 958

68008 117 254 368 610 27 30 814 927

69169 211 502 64 53 683 51 899 64

70005 23 190 31 284 319 16 98 75

424 49 71136 96 234 95 96 386 418 759

821 44 72071 272 332 464 648 723 67

835 73018 101 71 69 95 208 46 73 443

45 671 852 74008 55 107 48 243 568

814 937 75201 336 664 974 76064 206

660 72 851 77073 189 267 350 564 605

782 987 78046 79 240 547 803 62 931

79238 57 64 552 77 689 887

80091 191 286 510 649 77 791 979 9

81054 259 438 680 82127 287 524 71

675 886 932 74 83219 48 96 332 48 53

69 429 35 62 994 84034 385 429 71 831

967 85112 39 220 369 529 66 658 765

86077 105 16 49 285 94 97 376 525 67

737 66 87046 97 259 482 660 774 63

74 834 958 88193 97 415 587 713 842

89050 124 346 489 555 660 70 951

90222 328 442 97 597 644 735 809

991 91145 77 231 41 325 610 89 858

75 943 36 92025 210 25 394 530 907

93170 269 735 837 74 94116 350 58

463 808 967 95001 216 754 99 869 98

910 14 42 96011 351 44 59 99 861 98

910 14 42 96011 351 44 59 99 861 98

97047 87 128 24 638 747 856 98093 94

143 680 98 778 882 922 99044 108

483 717 926.

100198 260 506 30 51 764 865 101096

145 67 499 530 73 91 668 843 57 911

102208 324 441 741 8 861 103454 69

99 639 67 752 812 82 934 43 53 104001

182 253 305 79 852 927 63 105136 387

465 522 654 874 97 106290 346 8 490

530 836 983 107010 22 70 205 94 322

55 567 714 805 10 61 108002 154 323

34 60 464 90 510 889 909 109090 322

437 41 50 756 946

110037 73 150 89 357 75 530 724 68

111985 112019 63 177 226 552 113227

42 51 75 505 645 750 848 60 114006

19 154 63 236 576 641 115025 184 273

97 418 58 672 99 873 930 116168 395

593 59 96 614 726 814 996 117040 71

108 24 229 31 85 696 118020 69 369

400 886 946 119021 60 115 34 44 74

514 12 634 813 995

120026 566 709 23 916 92 121044

290 122073 8 347 771 123064 306 98

456 73 94 561 705 821 124158 228 533

17 83 717 836 98 910 88 125040 230

302 5 93 420 553 639 734 935 126045

641 702 54 864 985 127147 210 500 681

713 858 128014 110 91 305 94 403 17

129123 42 94 210 544 718 826 75

130082 114 31 204 376 78 507 36 38

872 131045 63 315 32 711 976 132080

337 478 505 61 751 826 134162 67 69

205 72 308 95 523 29 673 78 736 135054

479 84 89 717 63 827 136035 144 82

293 310 417 15 506 61 604 918 137205

45 95 413 520 710 843 138071 80 264

27 70 309 568 658 773 909 139140 362

22 705 904 64

140007 21 29 163 68 347 81 406 594

720 97 843 91 904 141092 190 526 722

801 77 142093 35 73 299 81 308 596

653 837 40 901 43 62 143082 628 824

31 945 144136 72 293 490 579 623 18

72 703 910 145311 533 97 642 718 933

146197 270 91 409 89 652 768 147062

228 82 319 479 581 728 148145 375 675

29 709 15 56 61 876 149087 346 74 478

537 605 954 92

150137 95 225 500 717 151151 372

405 527 735 97 824 152154 212 320 651

796 846 153212 22 28 60 313 98 759

90 810 90 154088 459 519 27 741 44

975 155093 115 63 326 50 92 532 626

714 823 49 934 37 156064 244 434 564

971 157009 124 52 264 449 757 821 76

916 76 158265 377 96 431 640 702 916

159001 2 80 195 200 400 701 819

160003 36 79 287 465 26 35 25 938

161234 56 360 402 744 162039 371 401

640 9 785 892 163012 21 80 316 543

820 85 948 164085 267 353 64 584 764

815 933 165021 51 133 493 633 785 99

811 41 908 166085 120 29 953 71

167130 260 480 583 666 1 937 84

168005 24 54 82 370 589 90 707 55

876 900 38 169029 43 115 384 412 603

736 75

170181 207 73 88 310 54 658 780

61 86 802 17 31 60 963 171059 37 61

146 54 219 365 92 627 172063 89 97

369 441 616 755 805 931 173069 87

162 274 522 29 804 910 68 174052 207

445 629 44 904 175180 416 589 763

176132 252 60 468 557 812 928 58

177267 95 315 525 915 37 54 76 178310

16 52 895 179183 223 90 315

180043 352 626 734 855 924 181049

208 579 98 617 56 182172 291 784 805

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Sawicki przybył do Podoskiej, by dowiedzieć się, kim była owa tajemnicza kobieta, która zjawiała się wraz z nią do dziecka. Długo zwierniał się Podoskiej ze swej szalonej miłości. W nocy, gdy odszedł, położyły się kobiety spać, by następnego dnia przystąpić do dzieła wykradzenia dziecka Jadzi. Gdy Siedlecka czytała gazetę, a dziecko bawiło się nóżkami — zapukał ktoś do drzwi. Zjawiała się wysoka kobieta, w okularach i oświadczyła, że jest inspektorką domu podrzuktów.

— Czy w tym mieszkaniu znajduje się dziecko adoptowane z domu podrzuktów? — Zapytała młoda kobieta w okularach.

Siedlecka stała chwilę zakłopotana i milcząca, nie wiedząc, co ma odrzec.

Czy ma powiedzieć, że jest tu takie dziecko, czy ma zaprzeczyć temu?

Kobieta w okularach uśmiechnęła się uprzejmie i dodała:

— Niech się pani nie obawia. Porozumiałam się dziś telefonicznie z panem Sawickim...

— W jakiej sprawie przybywa pani? — spoglądała wciąż nie dowierzając Siedlecka.

— Nasz zakład opiekuje się adoptowanymi dziećmi, które są od nas zabierane w ciągu pierwszego roku. Inspektorka przychodzi, by sprawdzić, czy się dziecko ma dobrze, czy się mu nie dzieje krzywda. Bo widzi pani, nie zawsze dziecię trafia w ręce dobrych ludzi. Czasem biorą dziecko niby na wychowanie, a właściwie obchodzą się z nim po macoszemu... Wtedy mamy prawo dziecko zabrać...

Teraz dopiero odrzekła półgłosem Siedlecka:

— Tak to dziecię jest tutaj.

Młoda kobieta weszła do mieszkania, zdjęła palto i została w białym fartuchu.

— No, jak się sprawuje nasz mały? — zapytała, dochodząc do łóżeczka, gdzie dziecko kopało nóżkami.

— Moja pani, świetnie — odrzekła Siedlecka, przyglądając się pani w okularach, tak jak gdyby ją gdzieś już widziała.

— Pani powierzono wychowanie tego dziecka? — usiłowała panować nad sobą.

— Tak, proszę pani.

— A karmi je pani własną piersią?

— Tak proszę pani.

— A czy dziecko jest zupełnie zdrowe?

— O, to bardzo zdrowe dziecko — odrzekła Siedlecka, nie spuszczać wzroku z inspektorki, a zarazem myśląc: gdzie ja tę kobietę widziałam?

Jadzia zauważyła to badawcze spojrzenie pielęgniarki.

„Czy mnie czasem nie poznaje” — zadrżała na samą myśl o tym, że Siedlecka mogłaby ją poznać.

Niepokój ogarnął Jadzię. Dlaczego nie przyszli jeszcze ze sklepu, by zawołać Siedlecką do telefonu? Co się stało? A może telefon tam jest nieczynny? A może w sklepie byli zajęci i nie chcą zawołać jej do telefonu?

Jadzia drżała ze wzburzenia.

A jednak musiała udawać spokój i rozmawiać dalej z Siedlecką, aby zachować pozory.

— Czy dziecko jest pod obserwacją jakiego lekarza?

— A po co, moja pani, jest tu lekarz potrzebny? Dziecko jest zupełnie zdrowe.

— A jednak każde dziecko powinno być pod lekarską opieką.

Pielęgniarka nic nie odrzekła, tylko przyjrzała się Jadzi, po czym nieśmiałym głosem odezwała się:

— Bardzo panią przepraszam, chciałabym się o coś zapytać...

— Słucham...

— Znam skądś panią, jak gdyby panią gdzieś już spotykała. Nie mogę sobie przypomnieć, gdzie już panią widziałam...

Jadzia uśmiechnęła się wymuszenie.

— Być może spotkałam gdzieś panią. Przecież Warszawa nie jest znów tak wielkim miastem...

— Tak na pewno panią gdzieś spotkałam...

W tej chwili rozległ się dzwonek przy drzwiach.

Jadzia odruchowo zadrżała. Była przekonana, że to wzywają pielęgniarkę do telefonu, a jednak powstało w niej podejrzenie, że to może przyszedł Sawicki.

Pielęgniarka przeprosiła Jadzię i pobięła otworzyć drzwi.

Jakiś zasapany chłopiec ze sklepu żelastwa, który stale wzywał Siedlecką do telefonu, oświadczył:

— Do pani telefon...

— A kto mnie wzywa?

— Skąd mam wiedzieć. Pryncypałka powiedziała, żeby pani nie marudziła, bo telefon jest potrzebny...

— Już idę — odrzekła Siedlecka.

Wbiegła do pokoju i zakłopotanym głosem odezwała się do Jadzi:

— Bardzo panią przepraszam, wzywają mnie do telefonu...

— A czy na długo?

— Nie, tylko chwileczkę potrwa. Zejdę na dół, za chwilę wrócę...

— Proszę długo nie bawić, bo ja nie mam czasu, muszę zaraz odejść.

— Nie, nie, tylko kilka chwil. Wnet wrócę. Często wzywa mnie do telefonu pan Sawicki, zamykam wtedy mieszkanie na klucz, a teraz chociaż zostawię dziecko pod opieką...

Siedlecka szybko wyszła, zamykając za sobą drzwi.

Jadzia została sama z dzieckiem.

Teraz musi działać z błyskawiczną szybkością. Każda zbyteczna chwila może spowodować katastrofę.

Serce jej wali młotem. Nie może tchu złapać.

Kilka chwil po tym, jak pielęgniarka wyszła z pokoju, stała jeszcze Jadzia oniemiała, nie wiedząc co ma czynić.

TYGODNIK HUMORYSTYCZNY

„Wesołe Wi dmości”

to najlepsze lekarstwo na
wszystkie dolegliwości

ena łącznie ze wszystkimi opłatami

10 groszy

Jej oczy błędnymi niespokojnie po pokoju.

Wydawało jej się, jak gdyby wszystko w tym pokoju, łóżko, krzesła wszystko co ją otacza spoglądało na nią z gniewem.

— Prędej, prędej, — dodawała sobie sama otuchy, — czemu się nie spieszysz?

Wzięła dziecko szybko na ręce, zawinęła je w kołdrę i pobięła do drzwi.

Dopiero gdy otwierała drzwi spostrzegła się, że zostawiła palto...

Wróciła z dzieckiem z powrotem do pokoju, włożyła je do łóżeczka, ubrała nerwowo palto...

Kilkakrotnie ręka jej nie wchodziła do rękawa, w końcu jednak ubrała się, zapięła i pobięła do drzwi.

Wszystko w niej krzyczało:

— Prędej, szybciej!

Po tym, kiedy włożyła palto, wzięła znowu dziecko z łóżka i pobięła do drzwi.

Dziecko przestraszyło się widać obcej twarzy, tak gwałtownych ruchów i zaczęło głośno płakać.

Na czole Jadzi ukazały się wielkie krople potu.

Nie wiedziała sama, co ma uczynić. Płacz dziecka zaniepokoił ją bardzo, tym bardziej, że mogło to zwrócić powszechną uwagę...

Przytuliła dziecko do siebie...

Stanął przy drzwiach, by sprawdzić, czy nikt nie stapa po schodach.

Gdy przekonała się, że na schodach nie ma nikogo, otworzyła drzwi i wyszła na schody.

Tu znowu stała chwilę, niemowlę zaciekawione przyglądało się teraz jej twarzy...

Zeszła na pół piętra i przysłuchiwała się: co uczyni, jeśli zostanie na schodach Siedlecką?

Serce jej omal nie wyskoczyło z piersi. Czuiła, jak twarz okrywa się białością.

Czy nie poznają po niej, że ukradła dziecko?

Czy uwierzą, że to matka zabrała swe własne niemowlę.

Na parterze zauważyła kobietę, która szła na górę. Starsza pani przyjrzała się jej badawczo.

Bładość twarzy Jadzi wywołała u niej podejrzenie, gdyż kobieta zatrzymała ją i zapytała:

— A skąd pani?

Jadzia wiedziała, że teraz może ją ratować tylko pełne opanowanie, to też odrzekła pewnym siebie głosem:

— A co to panią obchodzi?

— O ja jestem właścicielką domu i znam wszystkich.

— Idę od pani Siedleckiej...

— Ach, tak! Od pani Siedleckiej? A dziecko zanosi pani do doktora?

Jadzia nie wiedziała, czy starsza pani kpi, czy też poważnie mówi, postanowiła nie tracić fasonu i odezwała się:

— No, tak, idę do lekarza...

Gdy znalazła się w bramie i już miała wyjść na ulicę, zauważyła Siedlecką, która właśnie w tej chwili przebiegła ulicę.

Za chwilę znajdzie się w bramie, albo zauważy Jadzię wychodzącą na ulicę.

Co teraz począć? Jak się z tej sytuacji wy dostać?

Jadzia poczuła, że serce jej obumiera ze strachu.

(Dalszy ciąg jutro).

BILL NA TROPIE GANGSTERÓW

Sensacyjny film powieściowy z życia podziemnego świata Ameryki

„Znany gangster”

JUTRO: Z DOCIŚNIĘTA LUFĄ

Kronika

Zmiana na stanowisku wice-wojewody w Kielcach

Dnia 14 bm. objął urządowanie nowomianowany wice-wojewa Waclaw Lutemski, natomiast wice-wojewa Stefan Bieniewski zarządzeniem Ministra Spr. Wewnętrznych został przeniesiony na takie same stanowisko do Brześcia nad Bugiem.

Wojewoda dr. Dziadosz w obecności naczelników Wydziałów i radców Urzędu Wojewódzkiego wyraził podziękowanie i uznanie dla pracy ustępującego wice-wojewody.

ELEKTROWNIA w Kielcach Spółka Akc.
ELEKTRYFIKUJE
fabryki, warszaty gospodarstwa domowe
na najdogodniejszych warunkach.

Kina kieleckie:

Czwartak Ramona
Palace: Dyplomatyczna żona
WF. i PW. Walc królewski
Casino: King-Kong

odbiorniki sieciowe i grzejniki elektryczne, żelazka, imbryki, Kuchenki, grzałki do rurek, poduszki i inne

do nabycia na dogodnych warunkach
w Radomskim T-wie
ELEKTRYCZNYM
Spółka Akc. w Radomiu
ulica Traugutta Nr 53

Kupon „K. Expressu Codziennego”
upoważnia do otrzymania w kasie kina „Palace” w Kielcach Biletu w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca

Zbyt późno zapala się światło

Z nastaniem mroku ulice Kielc toną w ciemnościach

I znów musimy powrócić do aktualnej sprawy niedostatecznego oświetlenia ulic kieleckich. Obecnie, kiedy

mrok zapada wcześniej, zapalenie światła elektrycznego na ulicach wino być wcześniejsze.

Sprawa oświetlenia ulic musi znaleźć w Kielcach odpowiednie rozwiązanie. Ciemności dłużej tolerować nie

należy. Ulice kieleckie muszą mieć należyte oświetlenie, co zwiększy wybitnie bezpieczeństwo mieszkańców i zredukuje liczbę niebezpiecznych wypadków.

Fatalne bruki w ciemnych zaułkach i na źle oświetlonych ulicach śródmieścia są zimą mieszkańcom Kielc, są pułapkami na przechodnia, narażającego się na złamanie, lub zwichnięcie nogi.

Mroczne zakamarki ulicy kieleckiej stanowią zaciszną przystań dla wszelkiego rodzaju szumowin polujących na cudze mienie. Są wylegarnią zbrodni, występku i prostytucji.

O należyte oświetlenie miasta będziemy upominali się i nadal w imieniu tysięcy ludności Kielc.

Dziś Kielce witają

powracające z manewrów pułki

Dziś wracają do Kielc z manewrów pułki miejscowego garnizonu. Dziś ludność Kielc przygotowuje się do uroczystości powitalnych swego ukochanego wojska.

W dniu dzisiejszym miasto samorzutnie przybrało odświętny wygląd. Frontony domów udekorowano flagami i kwiatami.

Powrotu wojska należy spodziewać się dziś, środa 15 września około godziny 17-ej.

Na ulicy Bodzentyńskiej, na drodze, którą będzie wkracza-

Z sali sądowej

Proces o zajścia raclawickie

Miechów żyje pod wrażeniem wielkiego procesu o znane zajścia raclawickie, które tu odbyły się szerokim echem.

wieśniacy okolicznych wiosek. Wśród nich odbijają się charakterystyczne postacie, odziane z „miejska”, o energicznym wyglądzie i bystrym, uważnym na wszystko spojrzeniu. To są ci, którzy szli, a inni szli za nimi.

wują się spokojnie. W czasie przerwy rozmawiają z sobą bez specjalnego ożywienia. Są wyraźnie zmęczeni perspektywą długiego procesu.

Miechów przeżywał bezpośrednio te chwile, które dziś znalazły swój oddźwięk na sali sądowej, był nieomal naocznym świadkiem wydarzeń, jakie dziś objęte zostały suchym aktem oskarżenia.

Wszyscy oskarżeni zach-

I dlatego właśnie dziś Miechów śledzi z tak wielkim zainteresowaniem epilog znanych sobie wypadków, rozgrywający się przed obliczem sprawiedliwości.

Z kolonii letnich

gniazda świetlicy chłopców ulicy miasta Kielc

Obszerna sala Straży Pożarnej w Miechowie, jaką przeobrażono na świątynię Temidy, zaledwie z trudem pomieścić zdoła tych wszystkich, których tu powołano.

Kolonie letnie dla chłopców ulicy zostały zakończone. Pobyt dzieci przez okres miesięczny w gościnnej wsi Zagórze pod Łączną, dzięki akcji Komitetu Pomocy Dzieciom i Młodzieży w Kielcach, został uwieńczyony świetnym wyglądem i samopoczuciem dzieci, dokumentując tym samym jak wielkim wyłomem w ciężkich warunkach najbardziej niebezpiecznego dziecka naszego miasta stały się kolonie letnie.

(C. d. n.)

Szczegóły z wczorajszego dnia zamieścimy w numerze jutrzejszym

W sali, mimo ograniczenia miejsc, panuje ciasnota i duszna, przytłaczająca atmosfera. Na ławie oskarżonych zasiadło 60 winnych pamiętnych zajść. Ustalanie personalii i ze znania oskarżonych pochłonęły pierwszy dzień procesu.

Zakończenie kolonii odbyło się w niezwykle serdecznej atmosferze w obecności ks. Pływaczka, p. kierowniczkę szkoły, przedstawicieli wsi, gospodyń, gospodarzy, młodzieży i działwy.

Obecni wręczyli olbrzymią wiązkę kwiatów p. H. Wittównie, obdarzając każdego z chłopców wiązką.

Popisy wokalne, muzyka i wspólna pieśń dziecka miasta i wsi zakończyły wieczór.

Przyglądamy się ławie oskarżonych. Widzimy typowe chłopskie twarze, na których maluje się upór skrytej w sobie duszy. Są to po większej części

Do zebranych wygłosiła przemówienie opiekunka chłopców radna H. Wittówna — w gorących słowach dziękując wsi za życzliwość i zrozumienie wielkiej akcji wychowania dziecka.

Inżynier Sobociński Franciszek, zam. w hotelu fabrycznym w Starachowicach, pow. ilżeckiego, przejeżdżając własnym samochodem ulicą Marsz Piłsudskiego w Starachowicach, wskutek defektu kierownicy wjechał na słup od przewodów elektrycznych, doznając lekkich obrażeń kolan i głowy, zaś u samochodu została

Obiady domowe

z 3-ch dań na maśle — 1 zł. oraz całodzienne utrzymanie
W. MIELCZARSKA
Kielce, ulica Wesola 49.

Samochód wpadł na słup

uszkodzona chłodnica i zde-
rzak.

Wraz z inż. Sobocińskim jechali: inż. Wróblewski W. i konstruktor Albrecht St.—również ze Starachowic, którzy od uderzenia w szybę doznali ogólnego potłuczenia i skaleczeń, wobec czego przebywają na kuracji w szpitalu.

Istniejący od roku 1899
Zakład rzeźniczo-wędliniarski
został ponownie otworzony

POD FIRMA:
PIOTR MICHAŁOWSKI
przy ul. Kilińskiego Nr 9
i poleca się nadal względem swej klienteli.

B A R i Restauracja „**BRISTOL**” KIELCE,
Sienkiewicza 21, tel. 12-19.

Dziś specjalne dania barowe:

Cielęca—sos rakowy Grzyby w śmietanie	50 gr. 50 gr	Beł z la Stragonow Kotlet woprz. bity	50 gr. 60 ..	Kiełbasa z kapustą Bigos z młodej kapusty	40 gr 30 gr.	Ceny niezmiennione od 1935 r.
--	-----------------	--	-----------------	--	-----------------	--------------------------------------

Prenumerata miesięczna „Kieleckiego Expressu Codziennego” łącznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową w całym kraju 2 zł. 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetry w 1 szpalcie w tekście 40 gr., za tekstem 30 gr. Ogłoszenia drobne 10 gr. za słowo. Ogłoszenia matrymonialne w dziale „drobnych” 20 gr. za słowo.
Komunikaty i wzmianki 1 zł. od wiersza. Komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.